

KJAK



Aksel V. Johannesen

Landsstýrið samanber perur við bananir

Hóast landsstýrið nærum dagliga sendir fráboðanir út um positivu gongdina í skatta- og avgjaldsinn-tøkum landskassans, so er veruleikin ein annar.

Hetta staðfestir Aksel V. Johannesen, formaðurin í Javn-aðarflokkinum, sum nú krevur at fáa røttu tøluni fyri, hvørja ávirkan flatskatturin hevur havt á inntøkur landskassans.

Formaðurin greiðir frá, at tá ið landsstýrið fer so lætt um sann-leikan, er neyðugt, at almenning-urin fær røttu upplýsingarnar.

Veruleikin er tann, at vanligu

inntøkur landskassans eru mun-andi lægri higartil í ár í mun til sama tíðarskeið í 2011. Tá lands-stýrið samanber inntøkurnar frá 2012 við 2011, verða skatting av pen-sjónum – bæði við inngjaldi og út-gjaldi – tiknar við í uppgerðina fyri 2012. Men í 2011 fekk landskassin bara skattiinntøkur frá pensjóns-útgjaldi. Skulu vit síggja beinleiðis hvørja ávirkan flatskatturin hevur havt á inntøkur landskassans, so mugu tøluni, ið verða brúkt vera samanberilig. Tað, sum lands-stýrið tilvitað ger fyri at villeiða almenningin, svarar til at saman-

bera perur við bananir, sigur Aksel V. Johannesen.

Harumframt vísir hann á, at skattainntøkur frá pensjónsinn-gjöldum eru ikki nýggjar inntøkur, men einans framskundan av inn-tøkum, sum verða futtaðar av í ein-um glantrileiki her og nú, og sum vanligi føroyingurin kemur at sviða fyri um fá ár.

So eitt er, at landsstýrið spæl-ir hasard við okkara vælferðar-samfelag. Men ikki nokk við tí, so royna tey eisini bluffa við villeiðandi upplýsingum – ofta sendir út á náttartíð – um hvørjar avleiðingar flatskatturin hevur havt á landskassan, sigur Aksel V. Johannesen, sum tí hevur sett landsstýrismanninum í figgjarmál-um eina røð av §52a fyrispurning-um hesum viðvíkjandi.

Soljóðandi fyrispurningar eru settir Jørgen Niclasen, landsstýrismanni í figgjarmálum.

- Fyrispurningur eftir tingskipanini § 52a.
- Fyrispurningur um, hvørja ávirkan flatskatturin hevur havt á landskassan, settur Jørgeni Nicla-sen, landsstýrismanni (at svara skrivliga eftir TS § 52a)
1. Hvørjar vóru inntøkur landskassans fyrstu sjeý mánaðirnar av 2011 frá vanligum landsskatti, meirvirðisgjaldi, tolli og øðrum avgjöldum?
 2. Hvat metti Fíggjarmálaráðið vanliga landskattin, meirvirðisgjaldið, tollin og onnur avgjöld til í figgjarkørmunum fyri 2012, sum Løgtingið samtykti á vári 2011?
 3. Hvørjar vóru inntøkur landskassans fyrstu sjeý mánaðirnar av 2012 av

- vanligum landsskatti, meirvirðisgjaldi, tolli og øðrum avgjöldum, tá sæð verður burtur frá skattinum av pensjónsinnngjöldum?
4. Hvussu stór er hækkingin/ lækkingin (í krónum og prosentum) av vanligum landsskatti, meirvirðisgjaldi, tolli og øðrum avgjöldum fyrstu sjeý mánaðirnar av 2012 samanborið við somu mánaðar í 2011, tá sæð verður burtur frá skattinum av pensjónsinnngjöldunum?
 5. Hvussu stór er hækkingin/ lækkingin (í krónum og prosentum) av vanligum landsskatti, meirvirðisgjaldi, tolli og øðrum avgjöldum í mun til metingarnar hjá Fíggjarmálaráðnum í figgjarkørmunum fyri 2012, tá sæð verður burtur frá skattinum av pensjónsinnngjöldum?

Viðmerkingar:

Flatskattaskipanin hevur nú virkað í gott og væl eitt hálvt ár. Sambært ávísum fjølmiðlum og umboðum úr samgonguni, so hevur flatskatturin havt eina positiva ávirkan á lands-kassin.

Skal borgarin fáa røttu myndina av, hvørja ávirkan flatskattaskipan-in hevur havt á landskassan, so er av tvinnum orsökum neyðugt at síggja burtur frá inntøkunum frá skatting av pensjónsum við inn-gjaldi.

Í fyrra lagi, tí pensjónir ikki vórðu skattaðar við inngjaldi í 2011, men einans við útgjaldi. Í 2012 verða pensjónir skattaðar bæði við inngjaldi og útgjaldi. Skal borgarin fáa ta røttu myndina av, hvørja ávirkan flatskatturin hevur havt á landskassan, so má Fíggjarmálaráðið borðreiða al-

menninginum við tølum, ið til ber at samanbera.

Í øðrum lagi, tí at sambært Bú-skaparráðnum, so styrkir broyt-ingin av pensjónskattingini ikki um inntøkugrundarlagið hjá lands-kassanum uppá sikt. Her verður víst til síðu 20 í seinastu búskapar-frágreiðingini frá búskaparráðnum:

"Broytingin í skattastiganum varð ikki figgjað við at hækka aðrar inntøkur í almenna geira-num. Skattainntøkur eru fluttar úr framtíðini. Hesar skattainn-tøkur minka, sum frá liður, tá ið landskassin bara fær skattin frá inngjöldum til eftirlønir. Skatta-inntøkurnar hjá kommununum minka eisini, sum frá liður, tá ið tær ikki longur fáa skattainntøkur frá útgoldnum eftirlønnum. Broytingin í skattastiganum er tí grundleggj-andi ófiggjað."

Tá spurt verður um, hvørjar met-ingar Fíggjarmálaráðið hevði um inntøkur landskassans í figgjar-kørmunum fyri 2012, sum Løgtingið samtykti á vári 2011, er hetta fyri at staðfesta um møguligar hækkingar í inntøkum landskassans einans stava frá flatskattaskipanini, ella um Fíggjarmálaráðið longu vænt-aði ein ávísan vøkstur í inntøkum landskassans, áðrenn Løgtingið samtykti nýggju skattaskipanina.

Hesir spurningar verða settir landsstýrismanninum í figgjar-málum, so almenningurin sjálvur kann lesa úr tølunum, hvørja ávirk-an flatskatturin hevur havt á inn-tøkur landskassans.



Annika Olsen
Landsstýriskvinna í almannamálum

Tá orð gerast til politiska manipulation

Tað harmar meg almikið, at ein siðiligur og nærlagdur politikari sum Sirið Stenberg í blaðgrein roynir at manipulera eina útsøgn hjá mær um stakir upphaldarar í Føroyum. At eg havi nýtt eitt orð sum "skelkað" um eina eina syrgiliga søgu í Útvarpinum verður nú brúkt til beinleiðis politiska manipulation. Møguliga er orðið "skelkað" nakað misbrúkt við tíðini, og møguligt óheppið valt til støðuna, men tað var mín spontana reaktión sum menniskja.

Men hetta merkir ikki, at eg ikki eri greið yvir, hvussu trupul støðan er hjá mongum støkum í Føroyum, og at eg ikki kenni ábyrgd fyri

hesum lagnum vit hava í okkara samfelag. Um Sirið hevur fylgt við tí orðaskifti, ið hevur verið, so hevði hon kunnað lagt afturat, at eg javnan havi gjørt vart við støðuna og truplu korini hjá støkum uppihaldarum í Føroyum, tí hesi eru um nakar ein sera útsettur samfelagsbólkur.

Og somuleiðis kundi hon nevnt, at øktur lestrarstuðul er givin til støk við børnum á 1500 kr, at eyka stuðul á 6.420 kr árliga er veittur til stakar uppihaldarar, at barnafrádrátturin er øktur við 1000 kr, soleiðis, at føroyskar barnafamiljur nú fáa upp til 12.000 kr í barnafrádrátti um árið pr barn

frá tí tað er føtt til tað er 18 ár, at støk við børnum eru uppraðfest í føstu veitingunum, sum just er samtykt í samband við lógina um arbeidsfremjandi tiltøk, at arbeiðið er farið í gongd viðvíkjandi fátækramarki v.m. Hóast hetta neyvan er nokk hjá mongum, og nógv arbeiði er eftir at gera fyri at bóta um viðurskiftini, so eru hetta hóast alt talan um glottar, ið eg haldi eiga at verða nevndir.

Harmiligt er tað eisini, at Sirið Stenberg í somu blaðgrein sigur beinleiðis ósatt um, at eg atkvøddi ímóti bústaðarpakkanum, og at tað var ironiskt, at eg nú ætlaði at bóta um bústaðarviðurskiftini.

Um hetta var fyri at pynta uppá eina góða søgu, ella tí hon ikki hevði kannað málið orduligt, skal eg lata vera ósagt. Hóast eg sat í andstøðu, so atkvøddi eg fyri uppskotinum um bústaðarpakkan, tí eg metti tað vera alneyðugt at fáa bøtt um bústaðarviðurskiftini í Føroyum, netupp við atlitni at nevnda samfelagsbólki. Nú eg havi fingið ábyrgd av bústaðarmálum, ætli eg mær saman við figgjarmálaráðharranum og húsalánsgrunninum at arbeiða hart fyri at fremja hetta í verki.

Annars má eg leggja afturat, at vit politiskt mugu ansa okkum við ikki at vera alt ov stigmatiserandi,

tá ið vit nærmast koyra øll støk við børnum í ein fátækkrabás, og siga at hesi eru óhjálpin og ikki klára seg sjálvi. Tað er at gera teimum órætt, tí hesin bólkur er eins ymiskt samansettur og aðrir samfelagsbólkar. Okkara politiska ábyrgd er at finna fram til tær lagnur í okkara samfelag, sum finnast í øllum samfelagsbólkum, ið hava tað serliga trupult og seta miðvísa hjálp inn har.